

Η ΜΕΤΑΝΟΙΑ ΚΑΙ Η ΑΙΩΝΙΟΣ ΖΩΗ ΟΠΩΣ ΤΗΝ ΕΜΑΘΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΓΙΟ ΠΟΡΦΥΡΙΟ ΚΑΙ ΠΑΪΣΙΟ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥΣ ΓΕΡΟΝΤΑΔΕΣ

Του συνεργάτου μας Ανδρέα Χριστοφόρου, Νομικού

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Είχα ακούσει από μικρός ένα παιδικό φίλο να μου διηγείται ένα γεγονός που με εντυπωσίασε.

Στο Γυμνάσιο λέει, κατά τη διάρκεια του μαθήματος, του ήλθε μια διάθεση να τσιμπήσει στο πόδι τον μπροστινό μαθητή. Μόλις τον τσίμπησε, αυτός πετάχτηκε πάνω και κάνοντας θόρυβο, εντοπίστηκε από τον καθηγητή. Άρχισε τότε ο καθηγητής να τον επιπλήττει ώσπου τον διέταξε να βγει έξω από την τάξη, ως τιμωρία.

Ο φίλος μου ντράπηκε, σηκώθηκε και ζήτησε τον λόγο. Ο Καθηγητής του επέτρεψε να μιλήσει και τότε ομολόγησε ότι αυτός έφταιγε, ότι ο φίλος του ήταν αθώος.

-Μόλις είπα, 'ότι εγώ φταίω, είπε ο φίλος μου, ένοιωσα, ένα ξαλάφρωμα, μια ουράνια χαρά που ήθελα να πετάξω λες και είχα φτερά.

Όλοι οι συμμαθητές μου γύρισαν απότομα, σαν να ξαφνιάστηκαν από την ομολογία του σφάλματος μου, ο καθηγητής έμεινε σιωπηλός για λίγο και είπε μετά στον συμμαθητή που έβγαινε από την τάξη, να γυρίσει στη θέση του.

Μια ειρήνη είχε απλωθεί και κυριάρχησε μέσα στην αίθουσα, Το μάθημα συνεχίστηκε κανονικά.

Βέβαια σήμερα, το θέμα μας είναι για τα όσα μάθαμε από Αγίους και Γεροντάδες για την Μετάνοια αλλά, πόσα τέτοια καθημερινά συμβαίνουν σε ανθρώπους απλούς που δεν τα παίρνουμε χαμπάρι.

Πριν ξεκινήσω την αφήγηση, θα πω το συμπέρασμα όλων αυτών των διδασκαλιών που θα ακολουθήσουν, που είναι μια απλή φράση που ακούμε κάθε φορά που Κοινωνάμε το Σώμα και το Αίμα του Χριστού:

-Εις Άφεσιν αμαρτιών και εις Ζωήν την Αιώνιον, λέει ο Ιερέας.

Όλη η θεραπεία μας μέσα στην Ορθόδοξη Εκκλησία γίνεται από το άγιο Πνεύμα, που δίνει την άφεση των Αμαρτιών πρώτα και μετά αφού την δώσει, δίνει την Αιώνιο Ζωή, δηλαδή τη Ζωή της Αγίας Τριάδος που μας καθαρίζει, δηλαδή μας θεραπεύει από τα πάθη, μας φωτίζει και μας θεώνει, δηλαδή μας αγιάζει.

Χωρίς ΑΦΕΣΗ ΑΜΑΡΤΙΩΝ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΘΕΟ, ΟΥΤΕ ΚΑΘΑΡΣΗ ΟΥΤΕ ΑΓΙΑΣΜΟΣ!

Η άφεση των αμαρτιών γίνεται με τα Μυστήρια της Ορθόδοξης Εκκλησίας και η κάθαρση με την Πνευματική καθοδήγηση από πεπειραμένο άνθρωπο. Το σημαντικότερο από όλα είναι το Μυστήριο της Μετανοίας που δόθηκε από τον Θεό στον Τίμιο Πρόδρομο και από τον Χριστό στους Αγίους Αποστόλους.

-Μετανοείτε, ότι ήγγικεν η Βασιλεία των Ουρανών φώναζε ο Τίμιος Πρόδρομος, ο Χριστός, οι Άγιοι Απόστολοι, οι άγιοι Πατέρες μας, Χωρίς ενσυνείδητη Μετάνοια, δεν δίνεται άφεση αμαρτιών, δεν γίνεται κάθαρση, φωτισμός, θέωση, δηλαδή αγιασμός.

Προηγείται η Προσευχή στο σπίτι μας, η Μετάνοια μας και έπεται η Εξομολόγηση και η Θεία Κοινωνία.

Ο Άγιος Γέροντας Δαμασκηνός Κατρακούλης γράφει ότι αν δεν αισθανθείς την Άφεση αμαρτιών στην Προσευχή σου ούτε στην Εξομολόγηση θα την νιώσεις.

Και συμπληρώνεται: αν η Μετάνοια δεν σε οδηγήσει στην Εξομολόγηση και τη Θεία Κοινωνία δεν είναι Μετάνοια.

Όλα τα θαύματα στην Εκκλησία γίνονται για να προκαλέσουν τον άνθρωπο να έλθει εις εαυτόν και να μετανοεί.

Πριν από όλα όμως η φύλαξη των εντολών του Χριστού στην καρδιά μας και η υπακοή σε αυτές.

Αυτό μας φανερώνεται, στην πρώτη συνάντηση του Χριστού με τους μαθητές στη Γαλιλαία.

Είπε ο Χριστός στον Πέτρο να ρίξει τα δίχτυα του στην θάλασσα για να πιάσει ψάρια και ο Πέτρος παρ όλο που όλο το βράδυ τα έριχνε και είχε αποτυχία, του είπε: επί τω ρήματί σου χαλάσω το δίκτυο, θα ρίξω ξανά τα δίχτυα διότι το είπες εσύ! Υπάκουσε στην Εντολή

του Χριστού, έριξε το δίχτυ και πιάστηκαν τόσα πολλά ψάρια που θα βούλιαζε η βάρκα.

Η υπακοή στην εντολή έκανε το θαύμα και το θαύμα την Μετάνοια του Πέτρου.

Διότι, μετά το θαύμα, ο Πέτρος γονάτισε και είπε, φύγε μακριά μου Κύριε, διότι είμαι άνθρωπος αμαρτωλός!

Η υπακοή στην Εντολή του Χριστού, του έφερε Μετάνοια!

Ο ΑΓΙΟΣ ΠΟΡΦΥΡΙΟΣ

Είχαμε την ευλογία να γνωρίσουμε από κοντά αρκετούς από τους σύγχρονους Αγίους και Γεροντάδες, στην περίοδο που ανιχνεύαμε τον δρόμο για την Πνευματική Ζωή.

Ποιος είναι στην πράξη, ο δρόμος της Θεραπείας από τις αμαρτίες και τα πάθη μας, ώστε να ζήσουμε την Αγάπη προς τον Θεό και τον πλησίον μας;

Ακούσαμε και διαβάσαμε, ότι για να Αγαπήσουμε τον Θεό εξ όλης καρδίας θα πρέπει να περάσουμε από την Κάθαρση στο Φωτισμό και τη Θέωση, όπως διδάσκει το Ευαγγέλιο, οι Άγιοι Πατέρες και η Ιερά Παράδοση της Ορθόδοξης Εκκλησίας μας.

Διαβάσαμε πολλούς βίους Αγίων, αλλά είχαμε ανάγκη να διδαχτούμε και από τους Σύγχρονους Αγίους Πατέρες που τότε ήταν ακουστοί :

ο Άγιος Πορφύριος, ο Άγιος Παΐσιος, ο Άγιος Γέροντας Ιάκωβος Τσαλίκης, ο Γέρον Αμβρόσιος της Μονής Δαδίου στην Αμφίκλεια ο Γέροντας Ιωσήφ Βατοπαιδινός, ο Παπα Μάρκος Μανώλης, ο άγιος Γέρον Αντώνιος Γκίκιζας και τόσοι άλλοι.

Θα μιλήσω με τη σειρά, για τις συνομιλίες που είχα με τους Αγίους αυτούς Πατέρες και τα όσα μου είπαν απλά και πρακτικά για το Μυστήριο της Μετανοίας.

Η ανάγκη φάνηκε από συγκεκριμένα προβλήματα που με οδήγησαν με την ευχή του Πνευματικού, στον Άγιο Πορφύριο, το 1982 στο Μήλεσι, πριν ακόμα κτιστούν τα κτίρια όπως φαίνονται σήμερα, σε μια παράγκα όπου ο Άγιος έμενε και εξομολογούσε τον κόσμο.

Μόλις τον αντίκρυσσα, ένοιωσα ότι ήμουν μπροστά στον Θεό, ένοιωσα ότι τον έβλεπα μετά φόβου Θεού πίστεως και αγάπης.

-Γέροντα, έχω ένα πρόβλημα, του είπα

- Το ξέρω, μου είπε και μου απεκάλυψε το πρόβλημα μου, που είχε σχέση με την βρεφική μου ηλικία και την οικογένεια μου.

Είχα νυμφευτεί και είχα μόλις ένα παιδάκι. Μέσα από τις σχέσεις στο σπίτι, αντιλήφθηκα, ότι έπρεπε να διορθώσω στον εαυτό μου ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα που καταλάβαινα ότι μου ήταν εντελώς αδύνατο με τις δικές μου δυνάμεις να το λύσω, γιατί ξεκινούσε από την δική μου βρεφική ηλικία.

Ο Άγιος μου είπε ακριβώς και το πρόβλημα, το χρόνο και την ηλικία που το έπαθα.

Η αίσθηση της αδυναμίας μου μετά την αποκάλυψή του μεγάλωσε και ρώτησα :

- Τι πρέπει να κάνω για να θεραπευτώ;
- Να εξομολογήσαι , μου είπε
- Μα εξομολογούμαι στον Πνευματικό μου, απάντησα, και πολύ συχνά.
- Δεν φτάνει αυτό που κάνεις, μου είπε. Εξομολόγηση, δεν είναι μόνο να πηγαίνεις στον Πνευματικό και να του λες τις αμαρτίες σου. Εξομολόγηση είναι να Μετανοείς καλά πρώτα, πριν πας. Δεν είδες τον άσωτο; Πρώτα ήλθε εις εαυτόν, συνειδητοποίησε την πείνα και την φτώχεια του, ένοιωσε ότι έχασε την Αγάπη του Πατέρα του, επιθύμησε να επιστρέψει στο σπίτι του με απόφαση να ζει όπως οι δούλοι του Πατέρα του και αναστάς, δηλαδή με πολλή προθυμία και ταπείνωση γύρισε, σίγουρος ότι ο Πατέρας του τον περίμενε με Αγάπη.

Τότε ο Πατέρας τον συγχώρησε και τον έντυσε με την στολή την πρώτη, του έδωσε το δακτυλίδι του και τον Μόσχο τον σιτευτό, δηλαδή τον θεράπευσε. Τον συγχώρησε και τον θεράπευσε.

Αυτό να κάνεις: να σηκώνεσαι το πρωί και αφού κάνεις την προσευχή που κάνεις, τον κανόνα σου είτε διαβάζοντας όρθρο είτε με κομποσκοίνι, να λες μετά στον Χριστό τις αμαρτίες σου απέναντι στον Θεό και τους ανθρώπους που έβλαψες και να ζητάς συγχώρεση.

-Πως θα καταλάβω ότι συγχωρέθηκα; ρώτησα.

-Δεν λέει ο Απόστολος Παύλος, ότι ο καρπός του Πνεύματος είναι η Αγάπη, η Χαρά, η Ειρήνη, η Πίστις; Αυτά αν νοιώθεις όταν Μετανοείς, πήρες σε πρώτη δόση την άφεση των Αμαρτιών και την Αιώνιο Ζωή. Δηλαδή θα συγχωρείσαι και θα αισθάνεσαι την Παρουσία του Θεού μέσα σου!

Δεν σταματάμε όμως εδώ. Έως εδώ είπαμε Άφες ημίν τα οφειλήματα ημών.

Ο Χριστός όμως μας ζητά να λέμε και: Ως και ημείς αφίεμεν τοις οφειλέταις ημών, έτσι δεν είναι;

-Έτσι είναι, απάντησα.

-Μάλιστα λέει, αν δεν συγχωρέσουμε από καρδιάς αυτούς που μας έβλαψαν, ούτε ο Χριστός θα μας συγχωρέσει. Πρώτα λοιπόν θα μετανοείς για τις αμαρτίες σου και μόλις λαμβάνεις την Άφεση, νοιώθοντας την Ειρήνη του Αγίου Πνεύματος, τότε θα συγχωρείς και εσύ τους άλλους.

Αυτός είναι ο Μόσχος ο Σιτευτός, η Άφεση των Αμαρτιών και η Αιώνιος Ζωή που πήρε πρώτα ο Άσωτος από τον Πατέρα του αφού μετανόησε, και ύστερα την μοιράστηκε με τους φίλους του, δηλαδή με Αγάπη την πρόσφερε σε αυτούς που τον έβλαψαν και τους έκανε στην καρδιά του, από εχθρούς, φίλους του.

Όλα αυτά είναι σύμφωνα με το λόγο του Αγίου Συμεών του Νέου Θεολόγου, για τη Μετάνοια που γράφει:

-Μετά την τετυπωμένη ευχή, γονάτισε και πες τις αμαρτίες σου στο Θεό και αν ο Χριστός δεν σου συγχωρέσει τις Αμαρτίες σου, εγώ να χάσω τη Σωτηρία μου!

Έτσι λοιπόν θα εξομολογείσαι, Μετανοώντας στην προσευχή σου το πρωί αλλά και όλη μέρα θα είσαι σε εγρήγορση, να βλέπεις τις παραβάσεις των Εντολών του Χριστού που κάνεις, με την επιθυμία

πρώτα, μετά με τον λογισμό και τέλος με τις πράξεις σου. Αυτό σημαίνει ο Λόγος του Χριστού: Γρηγορείτε και Προσεύχεσθε.

Μετά θα συγχωρείς τους άλλους, όπως είπαμε πιο πάνω.

Παίρνεις έτσι πρώτα στην προσευχή σου την άφεση Αμαρτιών, που είναι απαραίτητη για να πας μετά στον Πνευματικό να εξομολογηθείς και να την πάρεις από τη Εκκλησία.

Μετά θα την πάρεις και από την Θεία Κοινωνία. Έτσι, ολοκληρώνεται η Άφεση των Αμαρτιών, με τη Μετάνοια στην Προσευχή, στην Εξομολόγηση και στην Θεία Κοινωνία

Στην προσευχή την παίρνεις διότι είσαι Βαπτισμένος και μετανοείς, δεν λέμε ομολογώ Εν Βάπτισμα εις Άφεσιν αμαρτιών;

Στην εξομολόγηση την παίρνεις από τον Πνευματικό και στην Θεία Κοινωνία από τον Χριστό, που ενώνεται μαζί σου με το Σώμα και το Αίμα Του.

Η Άφεση αμαρτιών δίνεται με το Βάπτισμα, την Εξομολόγηση και τη Θεία Κοινωνία, αλλά ενεργοποιείται, μόνο με την ενσυνείδητη Μετάνοια. Χωρίς Μετάνοια, δεν ενεργοποιούνται τα Μυστήρια της Εκκλησίας που θεραπεύουν τον άνθρωπο και τον καθαγιάζουν, αφού τον ενώνουν με τον Χριστό.

Με τα Μυστήρια του Βαπτίσματος, της Εξομολόγησης, της Θείας Κοινωνίας, προσφέρεται η άφεση, δηλαδή η απελευθέρωση του Ανθρώπου, από τη δουλεία της Αμαρτίας, και η δυνατότητα της Κάθαρσης του Φωτισμού και της Θέωσης.

Με τη Μετάνοια στην Προσευχή, που γίνεται επιμελημένα και διαρκώς, αδιάλειπτα, γίνεται η Κάθαρση, ο Φωτισμός και η Θέωση του Ανθρώπου, διότι η Μετάνοια είναι η ενεργοποίηση της Ελευθερίας του Ανθρώπου προς την Αγάπη του Θεού με αποστροφή προς την Αμαρτία.

Η αδιάλειπτη προσευχή Κύριε Ιησού Χριστέ Ελέησόν με, σημαίνει, αδιάλειπτη μνήμη Αμαρτίας και αδιάλειπτη ζήτηση Αφέσεως από τον Χριστό.

Ο Χριστός λέει στους μαθητές του:

-Όταν θέλεις να προσευχηθείς, κλείσου στο ταμείο σου και προσευχήσου κρυφά και ο Πατέρας σου που σε βλέπει να προσεύχεσαι κρυφά, θα σου αποδώσει στα φανερά.

Βλέπεις λοιπόν; Η Προσευχή γίνεται κρυφά ενώπιος ενώπιω, μόνος με μόνο τον Θεό. Ποια είναι η προσευχή που εννοεί; Η προσευχή του Τελώνη, δηλαδή η Μετάνοια! Δύο τύποι Προσευχής υπάρχουν σύμφωνα με την Παραβολή του Φαρισαίου και του Τελώνη. Άλλη δεν υπάρχει, όταν δεν Μετανοούμε, είμαστε Φαρισαίοι. Τι έκανε ο Τελώνης; Έβλεπε την Αμαρτωλότητα του, και μετανοώντας ζητούσε την άφεση των αμαρτιών του και το έλεος του θεού. Τι μας διδάσκει με αυτό; Τον τρόπο με τον οποίον πρέπει να προσευχόμαστε ενώπιον του θεού μόνοι μας που είναι η μετάνοια και η εκζήτηση αφέσεως των αμαρτιών μας. Είναι δηλαδή η προσευχή μας το μυστήριο της Μετανοίας στο οποίο προαισθανόμαστε την άφεση των αμαρτιών μας πριν πάμε στον πνευματικό για εξομολόγηση. Η αληθινή μετάνοια επειδή φέρνει την Άφεση των αμαρτιών μας ενώπιον του θεού, μας σπρώχνει να πάμε να εξομολογηθούμε στον ιερέα όπου θα πάρουμε την άφεση των αμαρτιών από την εκκλησία.

Την μετάνοια την προκαλεί η αγάπη να διαφυλάσσουμε τις εντολές του Χριστού μέσα στην καρδιά μας.

Κάποιο Πνευματικό παιδί του Αγίου Γέροντα Αντώνιου Γκίκιζα, Πνευματικού του Αγίου Πορφυρίου, μας διασώζει το επίκεντρο της ζωής του Αγίου Πορφυρίου, που ήταν η Μετάνοια.

-Ερχόταν εδώ ο Πορφύριος, λέει ο Πατήρ Αντώνιος για να τον δω, Ο ένας έβαζε τα χέρια πάνω στον άλλον και εξομολογιόμασταν. Ο Γέροντας Πορφύριος είχε μεγάλη Μετάνοια. Πέθανε εν πλήρει Μετανοία.

Ο Πνευματικός του Αγίου Πορφυρίου , μας αποκαλύπτει την αιτία των Χαρισμάτων του Αγίου Πορφυρίου και όλων των Αγίων, την Μετάνοια.

Αυτή την Αγάπη του Αγίου για την Μετάνοια, τη διαβάζουμε στην διαθήκη του προς τα Πνευματικά του παιδιά

Στη Πνευματική Διαθήκη του Αγίου Πορφυρίου ο ίδιος ο Άγιος μας αποκαλύπτει τον τρόπο με τον οποίον αγίασε, λέγοντας ότι από μικρός αισθανόταν την αμαρτωλότητά του, μετανοούσε και εξομολογείτο και τώρα που μεγάλωσε τα αμαρτήματα τα βλέπει πιο βαθιά, πνευματικά, διότι με την διαρκή αύξηση του Φωτισμού από τη διαρκή Μετάνοια, έβλεπε πιο καθαρά την Αμαρτωλότητα ως καρδιακό γεγονός αδιάλειπτο!

Γράφει ο άγιος στη Διαθήκη του:

- Από μικρό παιδί στις αμαρτίες ήμουνα-----Ο κόσμος με πήρε από καλό και όλοι φωνάζουνε ότι είμαι άγιος,

Εγώ όμως, αισθάνομαι ότι είμαι ο πιο αμαρτωλός άνθρωπος του κόσμου.-----όσα θυμόμουνα βέβαια τα εξομολογήθηκα----Αλλά όμως τώρα έχω ένα συναίσθημα, ότι τα πνευματικά μου αμαρτήματα είναι πάρα πολλά και παρακαλώ όσοι με έχετε γνωρίσει, να κάνετε προσευχή για μένα γιατί και εγώ όσο ζούσα, έκανα ταπεινά προσευχή για σας!

Βλέπουμε δηλαδή τον άγιο έξη μήνες πριν κοιμηθεί, να μας αποκαλύπτει το Μυστικό της Αγιότητας του που είναι κοινό όλων των Αγίων Αποστόλων και Πατέρων της Εκκλησίας, τη διαρκή Μετάνοια και εξομολόγηση από την παιδική του ηλικία μέχρι τα βαθιά γεράματα και πριν από τον τάφο.

Αυτός ήταν ο Άγιος Πορφύριος, άνθρωπος διαρκούς Μετανοίας! Αυτή η διαρκής Μετάνοια του έδινε τη διαρκή άφεση αμαρτιών και τη διαρκή αίσθηση της Αιωνίου Ζωής από όπου πήγαζε η Αγάπη Του και το διορατικό και προορατικό του Χάρισμα.

Μια γνωστή μου που έζησε από πολύ κοντά τον άγιο μου έλεγε , ότι πολλές φορές όταν του φιλούσε το χέρι, έπιανε μετά και αυτός το χέρι της και το φιλούσε λέγοντας της, συγχώρεσε με!

Ο ΑΓΙΟΣ ΠΑΙΣΙΟΣ.

Η δεύτερη διήγηση μου αφορά τον άγιο Παΐσιο τον Αγιορείτη. Πολλές φορές τον έχω δει, από το 1979 μέχρι το 1994 που κοιμήθηκε, μα εκτός από μια ερώτηση, που εγώ έκαμα, ουδέποτε τον ερώτησα κάτι, πάντα αυτός μου μίλαγε και με δίδασκε.

Ήταν το 1990 , όταν πρωί πρωί φτάσαμε στην Παναγούδα με τον Γιώργο. Μας άνοιξε φιλόξενα και με πήρε αγκαλιά τραβώντας με απαλά κάπου να μείνουμε μόνοι, μακριά από τον φίλο μου.

Με κοιτά στα μάτια και μου λέει:

Άκουσε με Ανδρέα: Πρώτα η σχέση σου με τον Θεό τον οποίο να Αγαπάς με όλη σου την καρδιά που σημαίνει να φυλάσσεις μέσα σου τις Εντολές Του.

Ύστερα, να αγαπάς την γυναίκα σου, όπως ο Χριστός αγάπησε την Εκκλησία!

Να αγαπάς, σημαίνει να Μετανοείς και να Συγχωρείς!

Να έχεις πάντα σαν έγγαμος, στο νου τη διδασκαλία του Αποστόλου Παύλου που διαβάζεται στο Μυστήριο του Γάμου: οι άνδρες να θυσιάζεστε για τη γυναίκα σας, όπως ο Χριστός θυσιάστηκε για την Εκκλησία και την παρουσίασε καθαρή ενώπιον του Πατρός.

Θυσία , σημαίνει Μετάνοια! Να αγαπάς να βρίσκεις το σφάλμα σου, το δοκάρι σου όπως λέει ο Χριστός και μετά θα διαβλέπεις- δηλαδή θα βλέπεις δια του Χριστού- το σφάλμα της γυναίκας σου, με συμπόνοια δηλαδή και θα την συγχωράς από καρδιάς. Έτσι θα έρχεται από τον Θεό η Αγάπη που περιμένει η γυναίκα σου. Αυτή είναι η Αγάπη που περιμένει η γυναίκα από τον άνδρα, η Αγάπη που δίνει ο Θεός στον άνδρα που μετανοεί. Όταν δεν υπάρχει ενσυνείδητη Μετάνοια, υπάρχει εξουσία του άνδρα στη γυναίκα και η γυναίκα αντιδρά.

Όταν υπάρχει Μετάνοια στον άνδρα, η γυναίκα γίνεται αρνάκι και υπακούει σε όλα τον άνδρα, το κατάλαβες; Αυτό εννοεί όταν λέει οι γυναίκες να υποτάσσονται στον άνδρα, στον άνδρα που θυσιάζεται με την Μετάνοια!

Έμεινα άφωνος. Γιατί και τότε το 1990 και κάθε φορά, όταν βρισκόμουν μπροστά στους Αγίους Γεροντάδες, σώπαινε ο Νούς μου και άνοιγε η καρδιά μου και αυτοί έβλεπαν αυτά που ήθελα και είχα ανάγκη να ακούσω , όχι τόσο για να τα πω, όπως κάνω σήμερα, αλλά για να τα εφαρμόσω και να βρω την υγείά μου , να θεραπευτώ.

Ο ΓΕΡΟΝΤΑΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΔΙΟΝΥΣΙΑΤΗΣ

Το 1979 ήταν Ιούλιος μήνας ενθυμούμαι και βρέθηκα για πρώτη φορά, νεαρός έγγαμος φοιτητής της Νομικής, στο Μπουραζέρι. Εκεί εγκαταβίωσε ο Γέροντας Χαράλαμπος, ο υποτακτικός του Γέροντα Ιωσήφ του Ησυχαστή. Ύστερα η αδελφότητα του μεταφέρθηκε στη Μονή Διονυσίου όπου έγινε Ηγούμενος.

Τυχαία βρέθηκα εκεί , διότι δεν ήξερα καθόλου ότι ήταν ο Δάσκαλος της Νοεράς Προσευχής, ούτε ήξερα ότι η προσευχή Κύριε Ιησού Χριστέ Ελέησον με που έλεγα αυθόρμητα και με βοηθούσε πολύ στον πόλεμο των λογισμών, ότι ήταν η Νοερά Προσευχή των Ησυχαστών και των Αγίων της Εκκλησίας.

Βρέθηκα σε μια συνοδεία πολύ Ησυχαστική όπου η Ευχή ήταν διαρκώς στην καρδιά και στα χείλη τους, συνεχιστές της Ησυχαστικής Ζωής του Αγιορείτη Γέροντα Ιωσήφ του Ησυχαστή, Πνευματικού Πατέρα των Γερόντων Εφραίμ Κατουνακιώτη, Εφραίμ Αριζονιτη, Ιωσήφ Βατοπαιδινού, Χαράλαμπου Διονυσιάτη και άλλων.

Ένοιωσα την ανάγκη να εξομολογηθώ στον Γέροντα. Άνοιξα την καρδιά μου και συγκλονιζόμουν καθώς εξομολογιόμουν, διότι ο Γέροντας, ακούγοντάς με, έκλαιγε τόσο, που γέμισαν τα πόδια μου με δάκρυα, σαν να είχα χύσει δυο ποτήρια νερό στο δάπεδο!

Πρώτη φορά έβλεπα κάποιον να κλαίει για μένα και πρώτη φορά έβλεπα τέτοιο κλάμα που δεν ήταν συναισθηματικό αλλά πνευματικό, το ένοιωθα, ήταν κλάμα πνευματικής συμπόνοιας σε ένα αμαρτωλό, που ήμουν εγώ, Κλάμα Πνευματικής Αγάπης που με ελευθέρωνε από την Αμαρτία.

Ένοιωσα αβίαστα ότι αυτός ο άγιος άνθρωπος, ζούσε στη Μετάνοια και τη συμπόνοια καρδιακά και ως Πνευματικός έπασχε με τον εξομολογούμενο.

Του είπα ότι με ανακουφίζει όταν λέω ΚΥΡΙΕ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΕ ΕΛΕΗΣΟΝ ΜΕ και τότε μου είπε ότι αυτή ήταν η Προσευχή των Ησυχαστών και της Συνοδείας τους και ότι την έμαθαν από τον Γέροντα Ιωσήφ τον Ησυχαστή.

Μου έδωσε ένα κομποσκοίνι, τριακοσίων κόμβων, μου έδωσε πρόγραμμα όρθρου, Εσπερινού και Αποδείπνου στο κομποσκοίνι.

Τόσα του Χριστού τόσα της Παναγίας, τόσα του Αγίου της Ημέρας τόσα του Αγίου της Ενορίας, τόσα του Αγίου Αγγέλου. Όλα με πληρότητα και τάξη, το πρωί-το απόγευμα-το βράδυ . Το περισσότερο σε χρόνο ήταν το Πρόγραμμα του Όρθρου.

Αφού μου έδειξε πως να αφήνω τους κόμπους , το σταύρωσε και μου το έδωσε λέγοντας.

- Πρόσεχε! Πριν ξεκινήσεις να θυμάσαι τα πάθη σου και τις αμαρτίες σου , όπως ο Δαβίδ που λέει, η αμαρτία μου ενώπιον μου εστί διαπαντός, να στέκεσαι μπροστά στο εικονοστάσι σου και να λες τις αμαρτίες σου στο Χριστό με απλά αυθόρμητα λόγια. Θα νιώσεις ανάπαυση, ξαλάφρωμα, διότι ο Χριστός θα σε συγχωρεί.
- Μετά θα παίρνεις το κομποσκοίνι και θα λες την ευχή όπως σε έμαθα. Προσοχή στα λόγια της ευχής αλλά κυρίως στην αίσθηση των αμαρτιών σου!

Πριν από όλα η Μετάνοια, χωρίς Μετάνοια, δεν μπορείς να λες τη Νοερά προσευχή. Έβλαψες τους άλλους, τη γυναίκα σου τον συνεργάτη τον φίλο σου με θυμό κατάκριση, πονηρές ανήθικες επιθυμίες, όλα από καρδιάς θα τα βλέπεις και θα τα λες στο Χριστό. Μετά την Ευχή και θα εξομολογείσαι με βάση την Μετάνοια σου στον Πνευματικό συχνά, Μετά θα Κοινωνείς, αυτή είναι η Πνευματική Ζωή.

Ήταν η πρώτη κατήχηση στην Μετάνοια και την Νοερά Προσευχή που είχα στη Ζωή μου!

ΓΕΡΩΝ ΙΑΚΩΒΟΣ ΤΣΑΛΙΚΗΣ

Η επόμενη διήγηση αφορά την επικοινωνία με τον άγιο Γέροντα Ιάκωβο Τσαλίκη

Κάπου το 1983, βρεθήκαμε στην Ι.Μ Οσίου Δαβίδ.

Ένωσα την ανάγκη να εξομολογηθώ και βρέθηκα μπροστά στον άγιο Γέροντα Ιάκωβο Τσαλίκη.

Αφού μου διάβασε τη συγχωρετική ευχή, από μόνος του , εντελώς απρόσμενα και χωρίς εγώ να ρωτήσω οτιδήποτε, μου λέει:

-Ανδρέα μου, οι πιο πολλοί έρχονται στα Μυστήρια, χωρίς Μετάνοια. Στην εξομολόγηση βέβαια, ο Πνευματικός, έχει αυτό το έργο να βοηθά τους πιστούς να Μετανοούν πρώτα και μετά να εξομολογούνται και να παίρνουν την συγχωρετική ευχή. Στη Θεία Κοινωνία όμως, είναι μόνοι ενώπιον του Χριστού και πρέπει να προσέρχονται με συντριβή και Μετάνοια για τις αμαρτίες τους. Ο Θεός μου έδωσε το Χάρισμα να βλέπω τους προσερχόμενους χωρίς Μετάνοια μαύρους, ενώ τους μετανοούντες, φωτεινούς.

Μια φορά λοιπόν, βλέπω ένα νεαρό να προσέρχεται στη Θεία Κοινωνία, ολόμαυρος. Όταν έφτασε στο Ποτήριο, είπα από μέσα μου: ποιος είσαι εσύ Ιάκωβε να τον κρίνεις;

Έκανα το λάθος και τον Κοινώνησα! Ενώ του έβαζα τη λαβίδα στο στόμα, είδα μια λάμψη να φεύγει από την λαβίδα και να επιστρέφει στο Ποτήριο.

Έμεινα, άναυδος! Δεν κοινώνησε ο Αμετανόητος!

Με δίδαξε ο Θεός, ότι χωρίς Μετάνοια ούτε οι Πιστοί πρέπει να Κοινωνούν, ούτε ο Ιερέας πρέπει να τους Κοινωνεί, εφόσον βέβαια γνωρίζει.

Η πρώτη ευθύνη των Πνευματικών είναι να διδάσκουν την Μετάνοια και να προσφέρουν τα Μυστήρια της Άφεσης των Αμαρτιών και τη Θεία Κοινωνία μόνο στους Μετανοούντες !

Ο Γέρον Ιάκωβος, όταν τελείωνε μια φράση έλεγε πάντα: Με συγχωρείτε! Η διαρκής Μετάνοια τον ταπείνωνε τόσο πολύ που ένιωθε την ανάγκη να ζητά διαρκώς από όλους συγχώρεση όπως πιο πάνω είπαμε και για τον άγιο Πορφύριο.

ΓΕΡΩΝ ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ ΛΑΖΑΡΗΣ

Το 1996 , η Πρόνοια του Θεού, έφερε τον Γέροντα Αμβρόσιο Λάζαρη, Πνευματικό της Ιεράς Μονής Δαδίου στην Αμφίκλεια, διακόσια μέτρα κοντά στο Γραφείο μου. Έψαχνε για ένα διαμέρισμα ο Γέροντας και όταν με είδε στη Μονή, χωρίς να με ξέρει, μου είπε στο αυτί:

-Εσύ, θα μου βρεις μια μέρα, ένα διαμέρισμα κοντά στο Γραφείο και το σπίτι σου!

Τι να πω; Απλά το άκουσα, αλλά αυτό έγινε μετά από κανένα χρόνο, με τρόπο θαυμαστό, βρήκα με την ευχή του ένα διαμέρισμα στην οδό Ξηρογιάννη στα Ιλίσια Ζωγράφου.

Αυτή η γειτονία, μας συνέδεσε με τον Γέροντα και την καθημερινή ζωή του. Με έπαιρνε κάθε μέρα στο τηλέφωνο, έτρεχα πρώτα στο σπίτι του και μετά πήγαινα στο Γραφείο, πίναμε καφέ, μιλούσαμε Πνευματικά και τον διακονούσα σε διάφορες δουλειές που είχε ανάγκη. Το απόγευμα πηγαίναμε βόλτα, να ξεκουραστεί από τον εγκλεισμό του δωματίου.

Μαζί του οι άγιες Γερόντισσες Παρθενία, Ηγουμένη και η θαυμαστή Μοναχή Γαλήνη, μετέπειτα Ηγουμένη.

Μου έλεγε, ο Αγιασμένος Γέροντας:

- Αυτό που λείπει είναι η Μετάνοια, αλλά για να υπάρχει Μετάνοια, χρειάζεται πρώτα απλότητα και ειλικρίνεια. Αυτά δεν υπάρχουν, διότι μόλις ο άνθρωπος δει λίγο μέσα του, θα δει αμαρτίες, κακία, όπως λέει ο Χριστός. Εάν περιφρονήσει αυτή την όραση μη αποδεχόμενος την αμαρτωλότητα, θα φτειάξει μέσα του τη βάση για την υποκρισία. Εάν δεν την περιφρονήσει και προσπαθεί να διορθωθεί, μένει στην απλότητα και την ειλικρίνεια. Η απλότητα και η ειλικρίνεια, μια μέρα, ο Θεός θα βοηθήσει να γίνουν Μετάνοια.

Τι σοφά λόγια! Ο Γέροντας μου αποκάλυπτε τα θεμέλια της Μετανοίας, την απλότητα και την ειλικρίνεια, που αν λειτουργήσουν με οδηγό τις Εντολές του Χριστού, γίνονται Μετάνοια!

Όταν κάποιος του έλεγε ένα παράπονο από κάποιον άλλο, ο Γέροντας, πρώτα τον άκουε και μετά έλεγε:

- Εντάξει, δέχομαι το παράπονό σου, αλλά το δικό σου φταίξιμο, ποιο είναι;

Αυτή η ποιμαντική, είναι εναρμονισμένη στο λόγο του Χριστού, πρώτα να Μετανοούμε και μετά να συγχωρούμε.

Ο Γέρων Αμβρόσιος Λάζαρης ήταν ο πιο κοντινός μου Γέροντας για δέκα χρόνια από το 1996 μέχρι το 2006 που κοιμήθηκε.

Γνωρίζω, ότι όλο το βράδυ είχε υψωμένα τα χέρια του σε παιδική προσευχή Αφέσεως Αμαρτιών του και Συγχώρεσης των άλλων και όλου του κόσμου: μου το είπε ο ίδιος.

Σ αυτόν και στις Γερόντισσες Παρθενία και Γαλήνη, είδα τον γνήσιο Μοναχισμό, που στηριζόταν στην Ακτημοσύνη, την εκούσια φτώχεια του Χριστού, την αληθινή Μετάνοια και Υπακοή και προ παντός την Αγάπη! Πόση Αγάπη μεταξύ των τριών αυτών, πόση Αγάπη, αμοιβαίος σεβασμός και διακονία, υπήρχε!

Αυτή η Γερόντισσα Παρθενία, ήταν σαν μάνα του γεμάτη Ευσπλαχνία, μου έδινε χρήματα χωρίς κανένας να ξέρει και τα έδινε σε φτωχούς!

ΓΕΡΩΝ ΙΩΣΗΦ ΒΑΤΟΠΑΙΔΙΝΟΣ

Κάποια χρονιά, ίσως το 2001, μου ζήτησαν οι Πατέρες της Μονής Βατοπαιδίου να βγάλω ένα εισιτήριο για τον Γέροντα Ιωσήφ Βατοπαιδινό για την Αθήνα.

Βρεθήκαμε στο κονάκι της Μονής, μόνοι μας και με ρώτησε τί κάνω.

- Βλέπω τις αμαρτίες μου του είπα.

- Δηλαδή την πραγματικότητα, μου είπε

Άκουσε , μου είπε. Η προσευχή σου , να είναι εξομολογητική. Να λες τις αμαρτίες σου διαρκώς στο Χριστό και αυτό θα σε κρατά διαρκώς σε ταπείνωση. Με συναίσθηση όμως, όχι εγκεφαλικά, όπως κάνουν πολλοί.

Για να πεις την ευχή Κύριε Ιησού Χριστέ Ελέησον με, πρέπει πρώτα να δεις την αμαρτωλότητα σου, διαφορετικά γιατί ζητάς έλεος;

Δεν λέει στο Ευαγγέλιο, ότι όχι όποιος λέει Κύριε Κύριε, θα μπει στη Βασιλεία των Ουρανών αλλά , αυτός που κάνει το Θέλημα του Πατρός μου; Ποιο είναι το Θέλημα του Πατρός; Να ακούμε τον Υιό Του, δηλαδή να Μετανοούμε!

Πάνε στον Πνευματικό, χωρίς πόνο, χωρίς προεργασία, γράφουν τις αμαρτίες και τις διαβάζουν και νομίζουν ότι εξομολογήθηκαν. Όταν

πας στο γιατρό και πονάς την κοιλιά σου, το γράφεις; Δεν το γράφεις! Λες, Γιατρέ πονώ την κοιλιά μου, δεν το γράφεις! Πονάς και εξομολογείσαι, έτσι συγχωρείσαι!

Πόσες φορές δεν ήμουν κοντά του, πριν την Θεία Κοινωνία; Πάντα, ειδικά στον καθαγιασμό των Τιμίων Δώρων, κλάμα, πολύ κλάμα, κλάμα Μετανοίας και Αγάπης προς τον Θεό, που αν δεν ήταν άλλοι μπροστά, μου φαίνεται θα έπεφτε κάτω.

ΠΑΤΗΡ ΜΑΡΚΟΣ ΜΑΝΩΛΗΣ

Τον Παπά Μάρκο Μανώλη, τον γνώρισα στις Εκδρομές στα Ιεροσόλυμα. Ακάματος εργάτης της Προσευχής, της διακονίας, της Ελεημοσύνης! Απ όλα τα χαρίσματα αυτού του Αγιασμένου Ιερέα, θα σταθώ στη Μετάνοια, που ήταν η μυστική εργασία του.

Μια μέρα έφτασα στον Ι.Ν.Αγ. Γεωργίου όπου υπηρετούσε για να μιλήσουμε για την επικείμενη εκδρομή στα Ιεροσόλυμα. Ήταν στο εξομολογητήριο και μόλις μπήκα, μου λέει:

- Κύριε Ανδρέα, ο Γέρων Φιλόθεος Ζερβάκος, μας έλεγε: εγήρασα και αρχή Μετανοίας δεν έβαλα!

Έμεινα άφωνος γιατί ποτέ δεν τον ρώτησα, και κυρίως γι αυτό το θέμα, που πάντα μου άρεσε και συνέχισε:

- Η Μετάνοια γενιέται από την αγάπη και τήρηση των Εντολών και δεν σταματάει ποτέ, μόνο με τον θάνατο, κύριε Ανδρέα, είπε και άφησε το γνωστό μειδίαμα που ζωγράφιζε πάντα η ταπείνωση στο πρόσωπο του.

Αυτά τα λόγια, μου έφερναν μπροστά έναν ασκητή της Μετανοίας, που σάρκωνε με τη ζωή του το λόγο του Αγίου Ιωάννη της Κλίμακας:

-Καν πάσαν την Κλίμακαν αναβέβηκας, υπερ αφέσεως αμαρτιών προσεύχου!

**ΓΕΡΩΝ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΓΚΙΚΙΖΑΣ ΤΗΣ ΛΕΟΦΟΡΟΥ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ**

Θα μιλήσω τώρα, για ένα αφανή μεγάλο Άγιο, που αγίαζε σε ένα υπόγειο της

Λεωφόρου Αλεξάνδρας: τον άγιο Γέροντα Αντώνιο Γκίκιζα, πνευματικό του Αγίου Πορφυρίου.

Ήταν θυμάμαι Παρασκευή 3 Απριλίου του 1996, ώρα εννιά το βράδυ.

Ήταν ξαπλωμένος με κλειστά μάτια, όταν μπήκαμε με τον Γιάννη στο χώλ, όπου έμενε. Το κεφάλι του ακουμπούσε στην εξώπορτα. Ο Γιάννης του είπε: Γέροντα, έφερα μαζί μου τον Ανδρέα.

Μόλις είπε το όνομα μου, άνοιξε τα μάτια και με κοίταξε.

Μου αποκάλυψε πρώτα κάποια πράγματα προσωπικά που δεν μπορώ να πω, αλλά επαληθεύτηκαν μετά από χρόνια και ύστερα συμπλήρωσε:

-Ο Γάμος, δεν εμποδίζει τον Αγιασμό και η εργασία που κάνετε, μπορεί να γίνεται αιτία αγιασμού των άλλων.

Η έκπληξή μου, από τις αποκαλύψεις, μετατράπηκε από την Αγάπη του, σε οικειότητα και τον ρώτησα:

- Πως θα γίνουν αυτά Γέροντα;
- Με την καθημερινή και επιμελημένη Μετάνοιά σας, μου απάντησε.

Στο Γάμο, η Μετάνοια, φέρνει την Άφεση των Αμαρτιών και το Άγιο Πνεύμα, ενώνει τους συζύγους πρώτα με τον Χριστό και ύστερα μεταξύ τους εις Σάρκα Μία, μία Ζωή!

Το ίδιο και στην Εργασία, ο Μετανοών προσφέρεται με διάθεση ταπεινής διακονίας και ως φορέας του Αγίου Πνεύματος, καθαγιάζει και τους άλλους που είναι μαζί του.

ΓΕΡΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΤΗΣ Ι. Μ. ΣΤΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

Αναφέρομαι τώρα, σε ένα ακόμα πιο άγνωστο Γέροντα Κύπριο Μοναχό της Ι Μ Σταυροβουνίου Κύπρου , τον Γρηγόριο Μοναχό.

Ήταν μετά το 1980, δεν θυμάμαι ακριβώς χρονολογία, πάντως βρέθηκα στην μικρή ασκητική αυλή της Μονής και ήταν εκεί ένα Γεροντάκι Μοναχός που μόλις με είδε μου είπε:

- Έλα γιέ μου στο κελί μου να σε κεράσω μια ζιβανία (το κυπριακό τσίπουρο).

Ήπιαμε τη ζιβανία και μετά κάτσαμε στην αυλή.

-Ποιος είσαι Γέροντα; του λέω.

- Με λέγαν Γιώργο γιέ μου, μα τώρα είμαι ο Γρηγόριος Μοναχός, είμαι ο Πατέρας του Ηγουμένου.

-Πολύ χαίρομαι Γέροντα, του λέω, που έχεις τέτοιο γιό, έχεις και άλλα παιδιά;

-Έχω γιέ μου, απαντά ο Γρηγόριος Μοναχός, μα έχω και έναν γιό Αγνοούμενο. Και βάζει τα κλάματα.

Βρέθηκα σε αμηχανία, πώς να παρηγορήσω εγώ το Άγιο Γεροντάκι που μετά την εισβολή αφού οι Τούρκοι πήραν το χωριό του, κατέληξε στη Μονή Σταυροβουνίου και εκάρη στα γεράματα Μοναχός μαζί και η γυναίκα του ,από τον γιό τους τον Ηγούμενο.

Τον αγκάλιασα απαλά στην πλάτη και του είπα αμήχανα:

-Έχει ο Θεός Γέροντα!

-Έχει ο Θεός γιέ μου , αλλά δεν κλαίω τόσο που έχασα τον γιό μου αλλά διότι φταίξαμε στον Θεό και τα πάθαμε!

Έμεινα άφωνος, συγκλονίστηκα, λαμβάνοντας από τον Παππού εγώ ένας νέος την πιο βαριά παρακαταθήκη:

- Να βλέπω τη συμφορά την Εθνική στην Κύπρο μας ως πατριωτικό γεγονός αλλά και τη μεγάλη προσωπική του απώλεια, του ιδίου του παιδιού του, να γίνονται αφορμή Μετάνοιας αντί αφορμή παραπόνου οργής και αγανάκτησης.

Δεν κατηγόρησε κανένα, ούτε πολιτικό, ούτε Τούρκο, Αμερικάνο, Κύπριο ή Ελλαδίτη!

Ο Γέρων Γρηγόριος με δίδαξε, όχι αφηρημένα και από απόσταση, αλλά μέσα από τον πόνο της απώλειας του γιού του, τα λόγια του Αγίου Αντωνίου του Μεγάλου, όταν τον ερώτησαν, τι κατάλαβε ως πολυτιμότερο από την Πνευματική Ζωή, με τα τόσα χρόνια άσκησης και είπε:

-Το σημαντικότερο είναι να παίρνεις πάνω σου το σφάλμα!

Ο ΗΓΟΥΜΕΝΟΣ ΤΗΣ Ι ΜΟΝΗΣ ΣΤΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ ΓΕΡΜΑΝΟΣ

Πως μπορώ να μην αναφερθώ στον άγιο Γέροντα Γερμανό τον Καθηγούμενο της Ιεράς Μονής Σταυροβουνίου και στις συνθήκες που τον ε γνώρισα;

Ήταν το 1979 και βρέθηκα στο Μετόχι που είναι στη ρίζα του Βουνού, στην Αγία Βαρβάρα.

Καθόμουν σε ένα πεζούλι πριν την είσοδο του Μετοχίου και σε λίγο, ήλθε και έκατσε δίπλα μου ένα καλόγερος , πολύ μυστήριος!

Ατιμέλητος, μελαχροινός θυμάμαι με βαθιές ρυτίδες στο πρόσωπο με τα αδρά χαρακτηριστικά. Καθόταν με μια σιωπή εξωτερική που μαρτυρούσε, χωρίς να το καταλαβαίνει, μια εσωτερική Ζωή πολύ βαριά.

Απίστευτο! Δεν μου μίλαγε και όμως μίλαγε στην καρδιά μου. Ούτε με κοίταγε καν!

Καθόταν μόνο, έξυνε τα πόδια, ίσως θέλοντας να παραστήσει τον αμήχανο, αλλά εγώ δεν χόρταινα να νιώθω μια Ειρήνη και Χαρά να ξεχυλίζει από την καρδιά του στην καρδιά μου!

Παραξενεύτηκα πολύ με το Μυστήριο αυτό ώσπου κτυπά το καμπανάκι για να φάνε.

Βλέπω από την ανοικτή πόρτα της Τράπεζας, όλοι τρώγανε φαγητό, ενώ αυτός βούταγε ένα παξιμάδι σε ένα ποτήρι με νερό και έτρωγε.

Όταν τέλειωσε η Τράπεζα, ρώτησα ποιος ήτανε και έμαθα έκθαμβος ότι ήταν ο Καθηγούμενος Γερμανός!

Γύρισα πίσω στον 4^ο Αιώνα;

Είδα ένα συνασκητή του Αγίου Αντωνίου, είδα έναν μαθητή του Αγίου Σπυρίδωνα;

Αληθινά είδα τον Αληθινό Ασκητή: σιωπούσε το στόμα του και μιλούσε το σώμα του!

Όταν κοιμήθηκε τον βρήκανε στα χωράφια να κείται έτοιμος με σταυρωμένα τα χέρια. Βρήκανε σε επιστολή του ότι όταν ήλθε παιδάκι στη Μονή ένωσε τέτοια αναξιότητα, που παρακάλεσε τον

Θεό να μείνει στο Μοναστήρι μέχρι που να πεθάνει και όταν πεθάνει να πεθάνει δουλεύοντας στα χωράφια, σαν ασήμαντος!

Μου μίλησε για την Μετάνοια, την ταπείνωση, την άσκηση, χωρίς λόγια αλλά με την καρδιά του που ξεχείλιζε Άγιο Πνεύμα!

ΓΕΡΟ ΠΑΝΑΗΣ Ο ΚΥΠΡΙΟΣ

Ποιός άραγε στην Κύπρο δεν γνώριζε τον Γέροντα Παναή από τη Λύση, τον άγαμο λαικό που αγίασε μέσα στον κόσμο, στο σπίτι, στο χωριό του;

Ήταν εχούμενος, είχε χωράφια και αγαθά, αλλά τα μοίραζε τα βράδια κρυφά στους φτωχούς και ζούσε ηθελημένα σαν ο καντηλανάφτης του χωριού, με λιτότητα και άσκηση, μα προπαντός Μετάνοια.

Ήταν φιλακόλουθος. Πρωί μέχρι βράδυ στην Εκκλησία της Παναγίας της Λύσης. Έμεινε άγαμος στον κόσμο μαζί με τον αδελφό του Βασίλη και την αδελφή του Τρυφωνία.

Φορούσαν τις παραδοσιακές ενδυμασίες και οι τρεις και διακονούσαν στην Εκκλησία αλλά και στο σπίτι, τον φτωχό λαό.

Τα βράδια, μυστική ελεημοσύνη: μοίραζαν σε σακούλες τρόφιμα, αφήνοντας τα στην πόρτα των φτωχών.

Μετά την Τουρκική Εισβολή έγινε Πρόσφυγας στη Λάρνακα.

Ποιος Επίσκοπος ή Ιερέας ή λαικός δεν ωφελήθηκε από τον Θεόπνευστο Λόγο Του και την Σπλαχνική καρδιά του;

Ήταν διορατικός αλλά και Θεολόγος, για Μοναχούς και Εγγάμους. Στους έγγαμους έλεγε:

-Να λες στη γυναίκα σου: τα πάθη σου είναι πάθη μου και οι αρετές σου αρετές μου!

Μαζί θα παλέψουμε για να σωθούμε, γιατί είμαστε ένα σώμα!

Όταν μετά τον θάνατό του, βρέθηκα στην Ι.Μ. Σταυροβουνίου, ο Πνευματικός της Μονής που είναι και φίλος μου χρόνια, αφού εξομολογήθηκα, μιλώντας μου λίγο για την Μετάνοια, μου είπε σαν παράδειγμα τον Γέρο Παναή:

-Επειδή τώρα κοιμήθηκε, μπορώ να σου πω Ανδρέα τι έζησα με αυτό τον Άγιο άνθρωπο:

Ήλθε στο Σταυροβούνι για να κάνει την τελευταία εξομολόγηση του.

Γονάτισε με συντριβή και μου είπε:

-Γέροντα, μετά από χρόνια προσευχής στην Παναγία, που την παρακαλούσα να μου πει γιατί άφησε να μπουν οι Τούρκοι το 1974 στο χωριό μας την Λύση, τώρα κατάλαβα γιατί και ήλθα να εξομολογηθώ:

-Εγώ φταίω Γέροντα, εγώ φταίω!!! Αν ήμουν πιο ταπεινός δεν θα άφηνε η Παναγία τους Τούρκους να μπουν στο χωριό μας!

Ο Γέρο Παναής ο άγιος, ο φίλος της Παναγίας που την υπηρετούσε μέρα νύχτα, αυτός που μια μέρα στα χωράφια ενώ μιλούσε με τον Βασίλη για τον Χριστό, εμφανίστηκε ανάμεσα τους ο ίδιος ο Χριστός όπως τότε στον Λουκά και στον Κλεόπα, είχε την ταπεινή Μετάνοια, να πάρει πάνω του το σφάλμα ενώπιον της Παναγίας και να κατηγορήσει με ειλικρίνεια τον εαυτό του, για την αρπαγή του χωριού του από τους Τούρκους!

Υπάρχει άραγε μεγαλύτερη Αγάπη, υπάρχει άραγε μεγαλύτερη θυσία, από όλα τα σφάλματα και λάθη που πρέπει να συγχωρεθούν και να θεραπευτούν, να επιλέγει ο καθένας το δικό του;

Ο Άγιος Πορφύριος και Παΐσιος αφήσαν επιστολή ως Διαθήκη αλλά και υποθήκη σε μας τα παιδιά τους, όπου μας ζητούν οι Άγιοι, να τους συγχωρέσουμε.

Ο Αγιασμένος Γέρον Ιάκωβος που όλοι αναμένουμε την αγιοκατάταξή του , ενώ ζούσε, μετά από κάθε φράση του, όντας μέσα στο Φώς της διαρκούς Μετανοίας έλεγε σε όλους:

-Με συγχωρείτε, έχοντας διαρκή συναίσθηση αμαρτωλότητας!

ΜΗΤΕΡΑ ΜΗΛΙΑ Η ΚΥΠΡΙΑ

Άφησα τελευταία, μια γυναίκα, μια χήρα, μια μητέρα που κοιμήθηκε τελευταία και άφησε ζωντανή σε όσους την γνώρισαν, την αίσθηση της Ζωής της Μετανοίας: την Κυρία Μηλιά, μητέρα του Κυπρίου Μητροπολίτη Νεόφυτου, με την άδεια του οποίου διηγούμαι:

Ο γιός της, με τρόπο θαυμαστό βρέθηκε υπάλληλος στο Γραφείο μου στα μέσα του 1985.

Άνθρωπος με δυνατό και πλούσιο σε χαρίσματα χαρακτήρα, ήταν θυμώδης πολλές φορές και με μάλωνε, ενώ δουλεύαμε.

Εγώ, δεν έλεγα τίποτε αλλά αυτός ερχόταν μετά συνεσταλμένος, με ακουμπούσε στην πλάτη απαλά και μου έλεγε: Συγνώμη αφεντικό, παραφέρθηκα, συγχώρα με που θύμωσα.

Ήταν τόσο ειλικρινής η Μετάνοια του, που με νικούσε, ήταν αδύνατο να τον μαλώσω εγώ. Τον ερώτησα:

- Βρέ, δεν με πειράζει που με μάλωσες αλλά εντυπωσιάζομαι με τον τρόπο που Μετανοείς και ζητάς συγχώρεση. Ποιος σε έμαθε να Μετανοείς με ειλικρίνεια ;
- Η μάνα μας μου είπε, η κυρία Μηλιά.

Από τότε η άγνωστη κυρία Μηλιά, έγινε μητέρα και για μένα! Την έχω δει δύο φορές όλες και όλες. Η τελευταία ήταν λίγο πριν πεθάνει.

Η γυναίκα αυτή μια χήρα μητέρα έμαθα ότι και αυτή έμαθε την Μετάνοια από την Μάνα της την αγιασμένη γιαγιά Μυροφόρα και την παρέδωσε εμπλουτισμένη με τον δικό της πόνο και αγώνα στα παιδιά της: λαϊκή ευσέβεια, παράδοση της Ζωής της Μετανοίας από γενιά σε γενιά, ιδού ένα παράδειγμα : η κυρία Μηλιά!

Η παρακαταθήκη των Αγίων μας είτε Πατέρων είτε Μητέρων, συγχρόνων ή παλαιών, είναι η Φύλαξη, η τήρηση των Εντολών του Χριστού και η Μετάνοια, μέσα στην Εκκλησία.

Τελειώνοντας επιγραμματικά τονίζω ότι τα όσα διηγήθηκα από τους Αγίους Γέροντες της εποχής μας φανερώνουν ότι η Μετάνοια είναι το θεμέλιο :

-Στην Προσωπική σχέση μας με τον Θεό και τον πλησίον, Μοναχών, εγγάμων ή αγάμων.

-Στην Έγγαμη ζωή και τη βίωση της Αγάπης μέσα στον Γάμο, αφού η Αγάπη που ενώνει τούς Συζύγους εις Σάρκα μία, δίνεται από το Θεό με τη Μετάνοια.

-Στην ανατροφή των παιδιών, αφού είναι η Αιώνιος Ζωή σαν αποτέλεσμα του ξεχειλίσματος της Μετανοίας των Γονέων, διαποτίζει την καρδιά των παιδιών.

-Στο επάγγελμα ή διακόνημά μας, αφού η Μετάνοια φέρνει το άγιο Πνεύμα και Αυτό Προνοεί και διαχειρίζεται μέσω του Μετανοούντος τις ανθρώπινες σχέσεις και την απόλαυση των αναγκαίων αγαθών.

-Στην σχέση μας με την Πατρίδα μας, αφού μας βοηθά να συνειδητοποιούμε την αμαρτία μας σαν αιτία των δεινών της Πατρίδας μας.

Η Μετάνοια για την παράβαση των Εντολών του Χριστού και των Πατέρων της Εκκλησίας μας, φέρνει μέσα μας και γύρω μας, την Ζωή του Πατρός και του Υιού κι του Αγίου Πνεύματος, που είναι η Ζωή μας!